

Planprogram for kommuneplan

2014 – 2025

Vedtatt den 23. oktober 2013

INNHold

Innledning	4
Kommuneplan.....	6
Plan- og bygningslovens bestemmelser om kommuneplan	7
Forutsetninger og føringer i planarbeidet.....	8
Mål for planarbeidet	10
Sentrale tema og problemstillinger i planarbeidet.....	11
Utredningsbehov.....	14
Planprosess	16

© 2011, 2012

Alle Rechte vorbehalten

Innledning

Dette planprogrammet skal sette rammene for kommuneplanrulleringen, og er en del av oppstart for kommuneplanarbeidet. Hensikten er å informere om hvordan planprosessen er tenkt gjennomført, hvordan medvirknings- og informasjonstiltak er tenkt ivarettatt og hvilke utredninger som skal legges til grunn for vedtak av endelig plan.

Merknader og innspill til planprogrammet ble lagt ut til offentlig ettersyn med høringsfrist den 16. november 2012.

Planprogrammet ble fastsatt av kommunestyret, sak nr. 092/13, den 23.10.13. Vedtaket lyder:

" Forslag til planprogram datert 30.04.2012 fastsettes med følgende endringer og tilføyelser:

- *Arealbruksstrategi for fortetting rundt nåværende og fremtidige kollektivknutepunkter (bussterminal, hovedbanen og Ahusbanen) tilføyes/forsterkes som nødvendige utredninger for kommuneplanarbeidet.*
- *Befolkningsprognoser og en overordnet trafikkanalyse tilføyes som nødvendige utredninger for kommuneplanarbeidet.*
- *Balansert målstyring legges til grunn for utforming og oppfølging av kommuneplanen og tilføyes som eget utredningspunkt under "sentrale tema og problemstillinger i planarbeidet".*
- *Ny tidsramme for kommuneplan settes til 2014-2025.*
- *Framdriftsplanen erstattes med aktuelle tidspunkter for faseinndeling og ferdigstillelse.*
- *Miljøvennlig transport og kollektivtrafikk løsninger innad i Lørenskog tilføyes/forsterkes som nødvendige utredninger for kommuneplanarbeidet (jmf 8 talls bussen).*
- *Tilføyelse under "Sentrale tema og problemstillinger i planarbeidet", under klima og miljø, ny setning: "Miljøhensyn skal legges til grunn som gjennomgående premiss på alle områdene".*
- *1. Nytt kulepunkt under Forutsetninger og føringer i planarbeidet (vedlegg 1, side 7): Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) Lov 2008-06-20 nr. 42.*
- *Utredningen av friluftsliv, rekreasjon og grøntstruktur skal gi en vurdering av Lørenskogs grønne lunger, og hvordan et tilstrekkelig antall og omfang av grønne lunger i Lørenskogs boområder kan sikres.*
- *1. Tillegg til dotpunktene s. 13 vedlegg 1 som beskriver hva som skal legges til grunn ved utredning og vurdering av foreslått arealendring). Konsekvensutredningene skal også belyse behov for kommunal tjenesteyting som kan følge av omdisponering av areal (som f.eks barnehage m.m.).*
- *Tillegg som skal innarbeides i planprogrammet: Utredning og kartlegging av grønne korridorer til marka og LNF-områder.*

Kommunestyret vedtok også følgende forslag fra formannskapetets behandling den 16.10.13:

Følgende arealforslag vurderes i den videre prosess:

Til arealforslag som er i strid med overordnede planer:

- *Industriveien 7, (8,6 daa erverv foreslås ikke med mulighet for handel)(se vedlegg kap. 5.3) vurderes nærmere.*
- *Solheimveien 62 og 112, 13,0 daa senterområde – blandet sentrumsbebyggelse vurderes nærmere.*

Til arealforslag som rådmannen ønsker å gå videre med:

- Skårersletta 50, m.fl., 34,0 daa senterområde – blandet sentrumsbebyggelse og boliger foreslås områderegulert, samt at utbyggere deltar i medfinansiering av Skårersletta som bygate.
Ønskes medtatt en vurdering om et tillegg i form av offentlig formål – barnehage.

Kommuneplanarbeidet skal også belyse fremtidige muligheter for plassering eller arealer til bygg som forutsetter betydelig kommunal tjenesteyting, som eksempelvis sykehjem, boliger med heldøgns omsorg, legesenter/helsesenter, avlastningsboliger og boliger til mennesker med rusmiddelavhengighet.

Det er ønskelig med et eget kart hvor turstier, fiskeplasser, rasteplasser med mer for funksjonshemmede er tegnet inn. Kartet kan godt kombineres med sykkelkartet.

Rådmannen gis fullmakt til å foreta de nevnte endringene med formuleringer hentet fra saksfremlegget for fastsettelse av planprogrammet til kommuneplan 2013-2024.

Rådmannen bes ta med samtlige innspill vedrørende arealdisponering i den videre prosess."

Kommuneplan

Kommuneplanen er det overordnede styringsdokumentet som all annen planlegging i kommunen tar utgangspunkt i. Planen består av en samfunnsdel og en arealdel. I samfunnsdelen forankres mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Arealdelens bestemmelser og plankart er juridisk bindende for arealbruken i kommunen. Kommuneplanen gir rammer for utviklingen av Lørenskogsamfunnet og forvaltningen av arealressursene. Gjeldende plan er for perioden 2007 – 2030 og består av en samfunnsdel og en arealdel. Kommuneplanen følges opp i mer detaljerte planer, hvor kommunens økonomiplan er viktigst.

En samordnet planinnsats som involverer alle virksomheter styrker det tverrfaglige perspektivet, og bidrar til en helhetlig samfunnsplanlegging.

Selv om planen vanligvis rulleres hvert 4. år, strekker den seg planmessig over en 12 års periode. Likevel vil de valg man tar i planen ha betydning for utviklingen i kommunen over en mye lengre periode.

Kommunedelplaner kan være geografiske eller tematiske med prosesskrav tilsvarende som for kommuneplanen. Sektorplaner og temaplaner er planer for bestemte tjenester, temaer eller sektorer. Kommunen står fritt til å velge hva det er hensiktsmessig å lage sektor- og temaplaner for. Sektorplaner skal bidra til utdypende analyser av tjenesteområdene, hvilke utfordringer kommunen står overfor og hvilke valg som bør tas. Temaplanene skal fungere som forberedende dokumenter og prosesser til arbeidet med årsbudsjett og økonomiplan.

Arealdelen i kommuneplanen gir føringer for mer detaljerte reguleringsplaner. En reguleringsplan er et arealplankart med tilhørende bestemmelser som angir bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser. En reguleringsplan kan utarbeides som områderegulering eller detaljregulering. En områderegulering brukes av kommunen der det er krav om en slik plan i kommuneplanens arealdel, eller kommunen finner at det er behov for å gi mer detaljerte områdevis avklaringer av arealbruken. En detaljregulering brukes for å følge opp kommuneplanens arealdel og eventuelt etter krav fastsatt i en vedtatt områderegulering. En detaljregulering kan skje som utfylling eller endring av vedtatt reguleringsplan.

Plan- og bygningslovens bestemmelser om kommuneplan

I henhold til plan- og bygningslovens § 11-13, skal det som et ledd i oppstart og varsling av kommuneplanarbeidet, utarbeides et planprogram som skal ligge til grunn for det videre arbeidet med planen.

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegg for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes av kommunestyret.

Dersom berørte regionale og statlige myndigheter på grunnlag av forslag til planprogram vurderer at planen kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn, skal dette framgå av uttalelsen til forslaget til planprogram.

Forslag til ny kommuneplan vil bli utarbeidet i tråd med Plan- og bygningslovs kapittel 11.

Forutsetninger og føringer i planarbeidet

Departementenes viktigste sentrale føringer med relevans for kommuneplanarbeidet framkommer i:

- Plan- og bygningsloven (2009).
- St.meld. nr. 26 (2006 – 2007) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand.
- St. meld. nr. 34 (2006 – 2007) Norsk klimapolitikk, St. meld. nr. 31 (2002 – 2003) Storbymeldingen.
- St. meld. nr. 23 (2001 – 2002) Bedre miljø i byer og tettsteder.
- St meld nr. 26 (2001 – 2002) Bedre kollektivtransport.
- Forskrift om rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre ved kongelig resolusjon av 27. juni 2008.
- Lov om bevaring av natur, landskap og biologisk mangfold.
- Lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven).
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen.
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag.
- Rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging.
- Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene.
- Nasjonal transportplan.
- Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) Lov 2008-06-20 nr. 42.

I de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging (juni 2011) går det fram at regjeringen forventer at kommunene følger opp de regionale planene slik at handelsvirksomhet og andre private og offentlige tjeneste- og servicefunksjoner lokaliseres sentralt og i tilknytning til knutepunkter for kollektivtransport. Det er utarbeidet rikspolitiske planretningslinjer for ulike tema, deriblant samordnet areal- og transportplanlegging. I denne heter det at arealbruk og transportsystem skal utvikles slik at de fremmer samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, med miljømessig gode løsninger, trygge lokalsamfunn og bomiljø, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Det skal legges til grunn et langsiktig, bærekraftig perspektiv i planleggingen. Det skal legges vekt på å oppnå gode regionale helhetsløsninger på tvers av kommunegrensene.

Den statlige planretningslinjen for klima- og energiplanlegging i kommunene anviser på sin side at kommunene skal innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser i sin kommuneplanlegging. Miljøverndepartementet har også lagt sentrale føringer i sin forskrift om rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre fra 1. juli 2008. Forskriften gjelder i inntil ti år, eller inntil den avløses av en regional planbestemmelse. Formålet med denne rikspolitiske bestemmelsen er å legge til rette for en sterkere regional samordning av politikken for etablering og utvidelse av større kjøpesentre. Bestemmelsen inneholder ikke noen definisjon av begrepet plasskrevende varer, og omdefinierer kjøpesenterbegrepet til også å omfatte handelsvirksomhet lokalisert i flere enheter innenfor et område, som for eksempel en handelspark, dersom kjøpesenter-begrepet ikke allerede er definert i godkjente fylkesplaner og fylkesdelplaner.

Akershus fylkeskommune er en viktig samarbeidspartner for Lørenskog kommune. Lørenskog kommune ønsker å ha et tett samarbeide med fylkeskommunen, og spesielt innen arbeidene med utvikling av infrastruktur innen samferdsel og næringsutvikling. For å få til en positiv utvikling av Lørenskog skal samarbeid med fylkeskommunen og regionen prioriteres fra kommunens side. Ikke minst er det viktig at Lørenskog kommune deltar aktivt i de overordnede prosessene som vil gi føringer for utviklingen av Lørenskog videre.

Regjeringen har gått inn for å møte styringsutfordringene i hovedstadsregionen gjennom et samarbeid mellom Oslo og Akershus om en felles regional areal- og transportplan.

Oppgaven ble gitt i Ot.prp. nr. 10 2008/9 Om lov om endringer i forvaltningslovgivningen m.v. Oslo og Akershus ønsker med en slik felles regional plan å legge til rette for en forventet framtidig vekst i befolkning og arbeidsplasser i hovedstadsområdet ved å se arealbruk og transportsystemet i sammenheng på tvers av fylkesgrensene. Kommunene som arealplanmyndigheter er trukket tett med i planarbeidet. Arbeidet skal være ferdig i løpet av 2013. Resultatene av dette arbeidet vil være viktige for Lørenskog kommune. Fra statens side ligger det en ambisjon om bedre styring på dette området.

Fylkestinget i Akershus og byrådet i Oslo har vedtatt en planstrategi med et utdypende planprogram.

- Planstrategien redegjør for hovedutfordringer i regionen, viktige utviklingstrekk innen temaet areal og transport, og skisserer tre alternative modeller som kan bidra til langsiktige løsninger og måloppnåelse.
- Planprogrammet omtaler hvordan Oslo kommune og Akershus fylkeskommune i samarbeid med kommunene i Akershus vil gjennomføre planarbeidet i fellesskap, herunder utredningsbehov knyttet til de skisserte alternative utviklingsmodellene, organisering av planarbeidet og medvirkning.

Regionale viktige føringer med relevans for kommuneplanarbeidet framkommer i:

- Planstrategi og planprogram for areal og transport i Oslo og Akershus.
- Planarbeidet med regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus.
- Regional planstrategi for Akershus (omfatter ikke areal og samferdsel).
- Regional plan for handel, service og senterstruktur (under revisjon).
- Samferdselsplan for Akershus 2012 – 2015.
- Oslopakke 3.

Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (SNR) er en viktig samarbeidsarena for å samordne areal- og transportutviklingen i regionen. SNR har vedtatt mål- og strategiprogram 2012 – 2016 som definerte følgende strategiske satsingsområder:

- Arealpolitikk, utbygging, transport, vekst.
- Næringspolitikk, kunnskap og kompetanse, verdiskaping.
- Interessepolitikk og regional utvikling.
- Helse.

Dette viser områder hvor det vil være viktig for Lørenskog kommune å samarbeide aktivt med de øvrige kommunene på Nedre Romerike for å bidra til å skape gode forutsetninger og føringer for kommunens utvikling.

SNR's og andre kommuners planer som inneholder sentrale føringer med relevans for kommuneplanarbeidet framkommer i:

- Romerike møter framtida: regional utviklingsplan for Romerike 2005 – 2025.
- Oslos Kommuneplan 2013.
- Samferdselsanalysen for Nedre Romerike (under utarbeidelse).

Mål for planarbeidet

Hensikten med rulleringen er å sikre at Lørenskog kommune har en kommuneplan som:

- Fungerer som overordnet politisk og administrativt styringsverktøy både på lang og kort sikt.
- Legger til rette for utvikling av Lørenskog til et lokalsamfunn der det er attraktivt å bo, jobbe og drive næring.
- Bidrar til økt forutsigbarhet, konsistens og tydelighet.
- Bygger på regionale mål og strategier for en konkurransedyktig og bærekraftig hovedstadsregion.

Målet med kommuneplanen er å gi klare og entydige forutsetninger for kommunens utvikling. Hovedgrepene i eksisterende plan med fortetting i byggesonen og bevaring av landbruksarealer og grøntområder vil bli ført videre. Planene om å forlenge Furusetbanen til Ahus, planen om et langt bedre togtilbud med høyere frekvens, samt Icopals planer om å utvikle virksomheten på Fjellhamar, medfører en sterkere fokus på utviklingen av områdene rundt eksisterende jernbanestasjoner (Lørenskog st. og Fjellhamar st.) og planlagte T-banestasjoner (Visperud st., Lørenskog sentrum st. og Ahus st.).

Det skal legges til rette for et utbyggingsmønster som sikrer arealeffektivitet og bevaring av overordnet grønnstruktur. Kommuneplanen vil bygge på et effektivt, miljøvennlig og tilgjengelig transportsystem som skal knytte oss mot Oslo hvor de fleste som arbeider i Lørenskog bor og hvor de fleste som bor i Lørenskog arbeider. Denne utviklingen bygger opp rundt de to store framtidige kollektivaksene i Lørenskog kommune (Hovedbanen og T-banen).

Det blir viktig for Lørenskog kommune å ha en troverdig kommuneplan for å håndtere en sterkere framtidig vekst i befolkningen og å sikre investeringer og prioriteringer i transportsystemet som understøtter utvikling av effektiv arealbruk, økt fortetting, økt kollektivandel og at næringslivets konkurransekraft sikres. Samtidig skal nasjonale mål om klimanøytralitet innen 2030, jordvern og naturmangfold følges opp.

Lørenskog skal utvikles med kvalitet. Spesielt viktig blir det å sikre høy kvalitet i de områdene som fortettes mest.

Lørenskog har pr. dags dato ingen vesentlige målkonflikter knyttet til fortetting vs jordvern og hensyn til grønnstruktur. Over tid, etter hvert som fortettingen vil nå et visst punkt, vil en kunne få denne type konflikter. Det anslås i dag å være et fortettingspotensiale i Lørenskog på mellom 8 000 til 10 000 boliger. Med en en utbyggingstakt på ca. 460 boliger i året (over en fordobling av dagens volum) og en fortsatt stor andel nybygg i form av blokkleiligheter, vil en innenfor eksisterende byggesone ha arealer nok til boligbygging fram til 2032.

Sentrale tema og problemstillinger i planarbeidet

Kommuneplanlegging i et regionalt perspektiv

Et omforent mål i hovedstadsregionen er at "Osloregionen skal være en konkurransedyktig og bærekraftig region i Europa". Økt internasjonal konkurranse mellom storbyregioner krever stadig større og mer effektive regionale arbeidsmarkeder for å kunne hevde seg, samtidig som økt fokus på miljø og global oppvarming skaper behov for nye og mer miljøvennlige løsninger når det gjelder arealbruk og transport.

Både nasjonale rammer og regionale planer/strategier forutsetter at disse utfordringene møtes best med en flerkjernet utvikling av Osloregionen, der mest mulig fullverdige byer og tettsteder bindes sammen av et effektivt og miljøvennlig transportsystem, og grønnstrukturen mellom byene bevares.

Lørenskog kommune vil være en pådriver for interkommunalt samarbeid innen kommunal tjenesteproduksjon der dette kan bidra til effektivisering og økt kvalitet.

Arealbruksstrategier, sentrumsutvikling og fortetting

Kommuneplanen skal trekke opp prinsipper for arealutviklingen i Lørenskog kommune i et langsiktig perspektiv som bør videreføres utover kommuneplanperioden på 12 år.

Følgende temaer vil stå sentralt:

- Senterstruktur (erstatte delvis gjeldende kommunedelplan for handelsvirksomhet, service og senterstruktur).
- Overordnede føringer for utvikling av Lørenskog sentrum som naturlig senter i kommunen og som en av 15 byer, byklynger og tettsteder som av Osloregionen pekes ut som de mest aktuelle i flerkjernestrukturer i Osloregionen.
- Overordnede føringer for utviklingen av området Ahus/Nordbyhagen, Fjellhamar og Ødegården til boliger, næring og tjenester.
- Overordnede føringer for utviklingen av Visperud og områdene langs Rv 159 mellom Visperud og Lørenskog sentrum til næring.
- Rammer for og volum på boligbygging, med hovedvekt på Lørenskog sentrum, Ahus/Nordbyhagen, Fjellhamar og Ødegården.
- Lokalisering av ulike typer næring (erstatte delvis gjeldende kommunedelplan for handelsvirksomhet, service og senterstruktur):
  - kunde- og arbeidsplassintensive virksomheter.
  - handel med plasskrevende varer, lager/logistikk.
- Tilrettelegging for utvikling av et attraktivt, kapasitetssterkt og miljøvennlig transportsystem.
- Sikring, definering og forvaltning av landbruks-, natur- og friluftsområder.
- Sikre at tilfredsstillende teknisk- og sosial infrastruktur er på plass før områder utbygges/transformeres.
- Utvikle oss til det gode sted å bo, arbeide og tilbringe i fritiden.
- Kommunen som helsekommune.
- Det offentlige rom, spesielt i Lørenskog sentrum og lokalsentrene.

Nye boliger

Behovet for arealer til boligbygging, vil i stor grad være avhengige av befolkningsvekst og typen boliger som blir bygget. En enebolig forbruker ca. 10 ganger så mye areal som en leilighet, og mer enn det dobbelte av et rekkehus. I henhold til befolkningsprognosen må det bygges 5 500 nye boliger i Lørenskog fram mot år 2025 for gi rom for Lørenskogs andel av den forventede befolkningsveksten i Osloområdet.

De nasjonale og regionale føringene innen areal og transport, som ligger til grunn for kommuneplanen, skal bidra til at nye boliger lokaliseres slik at innbyggerne får bedre muligheter til å dekke sine daglige transportbehov med gange, sykkel- og kollektivtransport.

Boligsammensetningen i Lørenskog er i varierende grad tilpasset en demografisk utvikling med bl.a. en sterk økning i antall eldre. Det vil bli viktig å vurdere hvordan en best kan tilpasse de eldres boligbehov framover m.h.t. boform og tilgjengelighet til ulike former for service. Det vil være behov for å utrede hvordan boligbyggingen kan bidra til at befolkningsveksten fordeler seg jevnt på de ulike aldersgruppene. I løpet av de siste 10 årene har antallet innbyggere i aldersgruppen gått ned med 11 %.

Det må vurderes hvordan ny lokalisering av boliger kan utnytte eksisterende skole- og barnehagekapasitet, samt annen sosial infrastruktur.

Næringsutvikling

Forlengelse av T-banen til Ahus vil knytte Lørenskog tettere opp mot Oslo og det store regionale arbeids- og boligmarkedet. Dette vil igjen føre til at Lørenskog blir mer attraktiv for etablering av boliger og arbeidsplasser. Sammen med kompetansemiljøene ved Ahus, vil en forlengelse av T-banen kunne gi Lørenskog potensial for å tiltrekke seg utdannings- og forskningsmiljøer, i tillegg til kunnskapsbaserte arbeidsplasser.

Lørenskog kommune ønsker å videreutvikle og innta en mer aktiv rolle både i forhold til eksisterende lokalt næringsliv og nyetableringer. Ikke minst blir det viktig å se på hvordan kommunen kan bli mer attraktiv som sted for lokalisering av kunnskapsbaserte arbeidsplasser.

Klima og miljø

Lørenskog kommune har vedatt en egen kommunedelplan for klima og energi. Den viktigste miljøutfordringen i Lørenskog er klimagassutslipp. Planen har som mål at kommunens arealplanlegging skal redusere transportbehovet og dermed CO₂-utslippene. Klimaplanens svar på disse utfordringene er et konsentrert og arealeffektivt utbyggingsmønster .

I tillegg kommer miljøutfordringer som vannforurensning, tap av biologisk mangfold og på sikt kan vi se økt press på dyrka mark, kulturlandskap og friluftsområder.

Miljøhensyn skal legges til grunn som gjennomgående premisser på alle områdene.

Sentrale tjenesteområder

Økt brukerfokus og press i kommuneøkonomien krever en kontinuerlig utvikling av de kommunale tjenestene. Forebygging vil være en viktig strategi, slik det bl.a. legges opp til i Samhandlingsreformen. Den forventede veksten i antall eldre gjør det nødvendig å fokusere

spesielt på kapasitet og kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene. Det vil også være viktig å se på alternativer eller suppleringer til dagens tjenestetilbud.

Utfordringene innen kommunens sentrale tjenesteområder skal ha en sentral plassering i kommuneplanen.

Kommuneplanarbeidet skal også belyse fremtidige muligheter for plassering eller arealer til bygg som forutsetter betydelig kommunal tjenesteyting, som eksempelvis sykehjem, boliger med heldøgns omsorg, legesenter/helsesenter, avlastningsboliger og boliger til mennesker med rusmiddelavhengighet.

Balansert målstyring legges til grunn for utforming og oppfølging av kommuneplanen:

Lørenskog kommune har tatt i bruk balansert målstyring, BMS, som styringssystem for å sikre rapportering på og oppfølging av kommunens mål. Kommunens måltavle er organisert etter de fire fokusområdene lokalsamfunn, innbyggere og brukere, organisasjon og økonomi. BMS er et styringssystem som sikrer at vedtatte mål blir konkretisert og fulgt opp gjennom systematisk innhenting av resultater og at dette benyttes som grunnlag for utvikling og forbedring. Et av målene for rulleringen av kommuneplanen er at den skal fungere som et overordnet politisk og administrativt styringsverktøy på kort og lang sikt, og det er derfor hensiktsmessig at utforming av kommuneplanen skjer i overensstemmelse med styringssystemet som benyttes. Et godt styringssystem forutsetter sammenheng mellom de langsiktige, overordnede målene i kommuneplanen og de mer kortsiktige satsingene som finnes i økonomiplan og årsbudsjett. BMS er tatt i bruk i løpet av inneværende kommuneplanperiode, og når kommuneplanen nå revideres er det avgjørende at det etableres sammenheng mellom det langsiktige perspektivet i kommuneplanen og det mer kortsiktige perspektivet i økonomiplan- og årsbudsjettarbeidet. Det er hittil viet mest oppmerksomhet til fokusområdene organisasjon, innbyggere, brukere, men de strategiske veivalgene som tas i kommuneplanen vil gi nødvendig retning for å kunne utvikle konkrete hovedmål og måleindikatorer også for fokusområdet lokalsamfunn. Når sammenhengen mellom de overordnede målene og den operative oppfølgingen av disse er etablert, vil BMS kunne benyttes som et integrert styringssystem for kommunens årlige prosesser med økonomiplan, årsbudsjett- og årsmelding.

Kommunestyret har et ønske om å utforme forslaget til kommuneplan slik at det er en tydelig sammenheng mellom de mål og strategier som settes inn i kommuneplanen og økonomiplanen. Dette sikrer at det utvikles et helhetlig styringssystem for kommunen og at kommuneplanens mål følges opp på en helhetlig og systematisk måte.

Folkehelse

Folkehelseperspektivet og universell utforming skal legges til grunn som gjennomgående premiss for alle områdene.

Samfunnssikkerhet

Samfunnssikkerhet skal legges til grunn som gjennomgående premiss for alle områdene.

Utredningsbehov

Nye utbyggingsstrategier og endring av arealbruk.

Ved rullering av kommuneplanens arealdel skal planens konsekvenser for miljø og samfunn utredes. Loven setter konkrete rammer og krav til innhold i denne utredningen. Alle eventuelle nye utbyggingsstrategier og konkrete forslag til framtidig arealbruk, som spilles inn i forbindelse med offentlig ettersyn av forslaget til planprogram, skal derfor vurderes. For å utføre dette arbeidet på en tilfredsstillende måte skal alle forslag til framtidig utbygging inneholde:

- Beskrivelse av forslagens arealformål og innhold (som antall boliger, bolityper og m² næring).
- Kartfesting av foreslåtte omdisponerte arealer.
- Beskrivelser av arealenes beskaffenhet og innhold.

Følgende temaer vil bli lagt til grunn ved utredning og vurdering av foreslåtte arealendringer:

- Transport og trafiksikkerhet med fokus på kollektivdekning.
- Næringsutvikling.
- Sentrumsutvikling/-struktur.
- Infrastruktur og kommunale tjenester.
- Behov for kommunal tjenesteyting som kan følge av omdisponering av areal (som f.eks. barnehage m.m.).
- Risiko og sårbarhet.
- Samfunnssikkerhet.
- Økonomi/ressursbruk.
- Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap.
- Jord- og skogbruksressurser/arealregnskap.
- Støy.
- Biologisk mangfold, naturverdier og vassdrag.
- Friluftsliv, rekreasjon og grønnstruktur.
- Klimagassutslipp og forurensning på det ytre miljø.
- Energiøkonomisering.

Alle innspill vedrørende arealdisponering vil bli vurdert mot planprogrammets føringer, og vil bli tatt med i den videre prosess, jf. kommunestyrets vedtak, sak nr. 092/13, den 23.10.13. Det vil bli benyttet en enkel verdi- og konsekvensvurdering for alle foreslåtte utbyggingsområder.

Behov for utredninger

Befolkningsprognose:

Forrige befolkningsprognose ble utarbeidet i 2010, og det er behov for å utarbeide en ny prognose. Oppdaterte prognoser for bl.a. elevtallsutviklingen er vesentlig for å vurdere skolebehovet framover, særlig i lys av den boligbygging som forventes framover, samt for å vurdere barnehage og pleie- og omsorgstjenester.

Arealbruksstrategi for fortetting:

Det utarbeides en arealbruksstrategi for fortetting rundt nåværende og framtidige kollektivknutepunkter (bussterminal, hovedbanen og Ahusbanen). Dette skal sikre at kommunen er med på å legge til rette for en god prosess rettet mot nødvendige utredninger/arealavklaringer inn i den pågående konseptutvalgsutredningen (KVU) som nå skal utarbeides for Ahusbanen.

Overordnet trafikkanalyse:

Siden gjeldende kommuneplan ble vedtatt den 9. mai 2007, er det i forbindelse med regulering av nye utbyggingsområder foretatt flere trafikkanalyser. Den siste av disse gjelder for den foreslåtte utbyggingen på Skårer syd. Det foreligger imidlertid ikke noen overordnet trafikkanalyse for hele byggesonen, noe som bør foreligge når det skal tas stilling til ny infrastruktur eller ny utbygging.

Miljøvennlig transport og kollektivtrafikk-løsninger innad i Lørenskog:

Det utarbeides en plan for miljøvennlig transport og kollektivtrafikk-løsninger innad i Lørenskog, jf. 8 talls bussen.

Friluftsliv, rekreasjon og grønnstruktur:

Utredningen av friluftsliv, rekreasjon og grønnstruktur skal gi en vurdering av Lørenskogs grønne lunger, og hvordan et tilstrekkelig antall og omfang av grønne lunger i Lørenskogs boområder kan sikres.

Det er ønskelig med et eget kart hvor turstier, fiskeplasser, rasteplasser med mer for funksjonshemmede er tegnet inn. Kartet kan godt kombineres med sykkelkartet.

Utredning og kartlegging av grønne korridorer til Marka og LNF-områdene:

Det skal gjennomføres en utredning og kartlegging av grønne korridorer til Marka og LNF-områder.

Planprosess

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og seinst innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien for Lørenskog kommune inneholder en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen har gjennom scenarioprosessen lagt opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen.

Ved behandlingen av planstrategien har kommunestyret tatt stilling til at gjeldende kommuneplan skal revideres. Kommunestyret har herunder tatt stilling til at det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, og revidering av eksisterende planer.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi er slått sammen med og er en del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. plan- og bygningslovens kapittel 11. Kommunal planstrategi og forslag til planprogram var likevel to separate dokumenter som skulle behandles hver for seg.

Kommuneplanen skal vedtas endelig av kommunestyret.

Oppstart av planarbeidet skjedde ved at planprogrammet ble behandlet politisk og sendt på høring/offentlig ettersyn. Varsling av oppstart av planarbeidet skjedde samtidig. Planprogrammet fastsettes av planmyndigheten, som for kommuneplanen er kommunestyret.

Arbeidet med kommuneplanen er prosjektbasert med følgende administrative organisering:

- Styringsgruppe som utgjøres av rådmannens ledergruppe.
- Prosjektgruppe med prosjektleder og arbeidsgruppe, samt emnespesifikke temagrupper.
- Referansegrupper.

Det legges opp til en egen plan for informasjon, medvirkning og deltakelse i kommuneplanprosessen. Det vil bli etablert mindre temamessige referansegrupper for å trekke inn enkeltpersoner, grupper, frivillige organisasjoner og næringsliv i planarbeidet. Bl.a. vil alle deltakerne i scenarioprosessen få en slik invitasjon. Spesielt vil samarbeidet med Mailand videregående skole bli videreutviklet. Det vil bli tillagt vekt å trekke inn de gruppene av befolkningen som viser seg erfaringsmessig vanskelig å trekke inn i denne type planlegging, som f. eks. mindre næringsvirksomheter, ungdom og innvandrere.

Planarbeidet er delt inn i tre faser:

- Fase 1:   Utarbeide arealstrategi, rammer for samfunnsdelen og mal for bidrag fra sektorene. Utredningene påbegynnes.
- Fase 2:   Utarbeide visjoner og mål, endringer i arealkartet, tekstbidrag fra sektorene.
- Fase 3:   Produksjon av planforslag, avslutte utredninger.

Framdriften er planlagt slik at fase 1 skal være ferdig i uke 42, fase 2 er ferdig i uke 50 og fase 3 avsluttes i februar 2014. Formannskapet vil bli holdt orientert om arbeidet underveis.

Planarbeidet skal baseres på det vedtatte planprogrammet.

SENTRALADMINISTRASJONEN

Hasselveien 6, Postboks 304, 1471 Lørenskog
Telefon: 67 93 40 00 Faks: 67 92 96 38
postmottak@lorenskog.kommune.no
www.lorenskog.kommune.no